G01/ECO218/EE/20250527

वेळ : 3 तास **गुण : 80**

सर्वसाधारण सूचना :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. प्रत्येक उप–प्रश्न पाच गुणांचा आहे.
3. प्रत्येक उप–प्रश्नांचे उत्तर 75 ते 100 शब्दांत लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर स्वतंत्र पृष्ठावर लिहावे.
4. 80 गुणांच्या प्रश्नपत्रिकेचे आपल्या शिक्षणक्रमाच्या संरचनेनुसार गुणांत रूपांतर करण्यात येईल.

---

1. खालीलपैकी कोणतेही **चार** उप–प्रश्न सोडवा.
   a) भांडवल प्रधान व श्रम प्रधान उत्पादन पद्धतीतील फरक स्पष्ट करा. 5
   b) प्रतिमान ही संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा. 5
   c) अर्थव्यवस्थेसमोरील मूलभुत प्रश्न कसे सोडवले जातात ह्यांची भांडवलदारातील दोन उदाहरणे द्या. 5
   d) उत्पादन संस्था आणि संयंत्र यांतील फरक उदाहरणासह स्पष्ट करा. 5
   e) मागणीचा नियम आकृतीसह स्पष्ट करा. 5

2. खालीलपैकी कोणतेही **चार** उप–प्रश्न सोडवा.
   a) समाजवादी अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 5
   b) 'अदृश्य हात' या शब्द प्रयोगाचे स्पष्टीकरण द्या. 5
   c) खाजगी व सामाजिक खर्चांतील तफावत दूर करण्याचे उपाय उदाहरणासह स्पष्ट करा. 5
   d) करांचे करदात्यावर होणारे परिणाम स्पष्ट करा. 5
   e) मागणीच्या लवचीकतेचे प्रकार स्पष्ट करा. 5

3. खालीलपैकी कोणतेही **चार** उप–प्रश्न सोडवा.
   a) बाजार मागणी ही संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा. 5
   b) मक्तेदारी कशी निर्माण होते हे उदाहरणासह स्पष्ट करा. 5
   c) मक्तेदारीवरील नियंत्रणासाठी सरकार कोणते मार्ग अवलंबविते? 5
   d) पूर्ण स्पर्धेच्या बाजाराच्या अटी स्पष्ट करा. 5
   e) शेतमालाच्या किंमतीच्या स्थिरीकरणातील समस्या स्पष्ट करा. 5

May 2025 - May 2025 - May 2025 - May 2025 - May 2025 - May 2025

4. खालीलपैकी कोणतेही **चार** उप–प्रश्न सोडवा.

a) बदलत्या प्रमाणाच्या नियमाच्या तीन अवस्था स्पष्ट करा. 5

b) अल्पकालीन सरासरी खर्च वक्र इंग्रजी 'यू' या आकाराचा का असतो ते विशद करा. 5

c) पूर्ण स्पर्धा व मक्तेदारी यांची तुलना निरनिराळ्या मुद्द्यांचा आधारे स्पष्ट करा. 5

d) उत्पादन घटकांच्या पुरवण्याची संकल्पना स्पष्ट करा. 5

e) सामुहिक सौदाशक्ती ही संकल्पना विशद करून वेतन निश्चितीवर ती कसा काय परिणाम घडवून आणते ते स्पष्ट करा. 5

✦✦✦✦✦✦✦

May 2025 - May 2025 - May 2025 - May 2025 - May 2025 - May 2025 - May 2025